

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.145/2016/5.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

Beszterceyné dr. Benedek Tímea előadó bíró

. Farkas Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Ujj-Mészáros Ügyvédi Iroda ügyintéző. Dr. Ujj Mészáros Tamás ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Tomcsányi Tamás Ügyvédi Iroda Dr. Tomcsányi Tamás

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Pécsi Ítéltábla Gf.IV.40.018/2015/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Zalaegerszegi Törvényszék 4.G.40.161/2012/98. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes az adós A G Zrt., korábbi nevén: S Zrt (a továbbiakban: adós) vezérigazgatója volt 2008. december 31. napjától 2011. augusztus 1. napjáig.
- [2] Az adós felszámolását a Zalaegerszegi Törvényszék 2011. augusztus 15-én rendelte el, a közzétételre 2011. augusztus 23-án került sor.
- [3] A felszámoló a felszámolási eljárásban a felperes hitelezői igényét nyilvántartásba vette.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében a csődeljárásról, és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XL. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint az adós vezérigazgatója a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet (2010. december 10. napja) bekövetkeztét követően az adós irányításával kapcsolatos feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az adós vagyona 498.597.496 Ft-tal csökkent.

- [5] Állította, hogy 2010. december 10. napja után az adós a Kft. részére 495.765.446 Ft, az S S.A. részére 2.812.500 Ft kölcsönt nyújtott a társaságok működésének finanszírozására. A kölcsönök az adós vagyont csökkentették és ezzel összefüggésben meghiúsult a felperes hitelezői követelésének kielégítése.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a nyújtott kölcsönök csökkentették az adós vagyont, továbbá, hogy a hitelezői érdekek elsődlegességét megsértette.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az adós 2010. év végétől fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetben gazdálkodott. Ezen időszakban az adós 401.474.458 Ft kölcsönt nyújtott az S cégcsoportba tartozó B P G Kft.-nek. A kölcsönnyújtás az adós vagyont csökkentette. A kölcsönnyújtással keletkező követelése nem térült meg, a követelés felszámoló általi értékesítése sikertelen volt.
- [8] Álláspontja szerint az alperes a hitelnyújtásokkal a hitelezői érdekek elsődlegességét nem sértette. A kimentés körében bizonyította, hogy tőle mint vezetőtől elvárható módon járt el a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében.
- [9] Azzal, hogy az alperes a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet előtt megkezdett üzletpolitikát folytatta, lehetővé tette az A P projekt megvalósulását azzal, hogy a felvett banki hitelnél a saját erőt a kölcsönnyújtással biztosította. Ezzel az alperes nem vállalt kirívóan ésszerűtlen kockázatot.
- [10] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az A G Zrt. „f.a.” gazdálkodó szervezet vagyona 373.974.458 Ft-tal csökkent.
- [11] A másodfokú bíróság mellőzte az elsőfokú ítélet minden megállapítását, amely arra utal, hogy az A Kft., a B P G Kft. az adós leányvállalata vagy projekt cége, illetve hogy ezen társaságok egy vállalatcsoportba tartoznak.
- [12] Megállapította, hogy az alperes a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, amikor a ki nem egyenlített, lejárt tartozások ellenére az adós társaság likvid pénzeszközét biztosíték nélkül 2031. január 31-i lejáratával kölcsönadta. Az alperes olyan gazdasági társaságnak adott kölcsönt, amely nem volt a leányvállalata és amelynek kötelezettségéért szerződésen alapuló helytállási kötelezettsége nem volt. A kölcsönvevő társaság kizárólag a közvetett tulajdonos személyén keresztül kapcsolódott az adóshoz.
- [13] Bizonyított, hogy az alperes hitelezői érdeket sértő magatartásával okozati összefüggésben az adós vagyonában 373.974.458 Ft vagyonszökkenés következett be.
- [14] Az alperes a kimentés körében nem bizonyította, hogy a tőle elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.
- [15] Kifejtette, a felelősség jogalapja a Cstv. 33/A. §-a, amelynek keretében nem a társaság érdekét, hanem a hitelezői érdekek elsődlegességét kell vizsgálni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében megváltoztató jogerős ítélettel szemben az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben tartalma alapján annak hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.
- Állította, a jogerős ítélet sérti a Cstv. 33/A. §, az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdését, a 221. § (1) bekezdését és 327. § (1), (2) bekezdését.

- [17] Hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet tény- és iratellenesen mellőz minden ún. S cégcsoportra vonatkozó ténymegállapítást és az alperes magatartásának ezen tényből eredő magyarázatát.
- [18] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az érintett társaságok cégcsoportba tartozását, és ebből helyes következtetést vont le. Állította, hogy a tulajdonos személyére tekintettel az érintett társaságok vállalatcsoportot alkotnak, gazdálkodási rendjüket ennek figyelembevételével alakították ki és ez az adós társaságnál az alperes által vezetett okszerű gazdálkodást eredményezett.
- [19] Bizonyította, hogy a kölcsönök a cégcsoport beruházásában kerültek felhasználásra. Hangsúlyozta, az adós társaságnak kötelmi alapú kötelezettsége volt a kölcsönök nyújtása. Okszerűen történt a vállalatcsoporton belül a pénzügyi források felhasználása, a cégcsoport bármely tagjának hitelszerződés sértése az adós társaság felszámolását eredményezte volna. Utalt rá, a kölcsönt felvevő cég termelő tevékenysége a hitelezők kielégítési alapját megteremthette volna.
- [20] Hivatkozott arra, az alperes a kimentés körében bizonyította, hogy tőle mint vezetőtől elvárható módon járt el a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében. A másodfokú bíróság ezzel ellentétes bizonyítékot nem hívott fel és döntését nem indokolta.
- [21] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [22] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.
- [23] Az eljárási szabályok megsértése a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése értelmében kizárólag akkor adhat alapot a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős határozat hatályon kívül helyezésére, ha lényegesen kihatott az ügy érdemi elbírálására. Ilyen eljárási szabálysértést az ügyben eljárt bíróságok nem követtek el.
- [24] A perben mindkét fokú bíróság egyezően úgy foglalt állást, hogy az adós 2010. decemberében fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került és az ezt követően a B P G Kft-nek nyújtott kölcsönök miatt az adós vagyona csökkent, annak mértékét azonban a másodfokú bíróság alacsonyabb összegben állapította meg, mint az elsőfokú bíróság. Az összecszerűség kérdése azonban a felülvizsgálati eljárás tárgyát már nem képezte.
- [25] A perben eljárt bíróságok jogi álláspontja abban tért el, hogy az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kölcsönök nyújtásával az alperes a hitelezői érdekek elsődlegességét nem sértette meg, illetve a kimentés körében bizonyította, hogy a tőle mint vezető tisztségviselőtől elvárható módon járt el a veszteségek rendezése érdekében. Ezzel szemben a másodfokú bíróság jogi álláspontja az volt, hogy az alperes a feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta és a felelősség alól kimenteni sem tudta magát.
- [26] Mindkét fokú bíróság és a felülvizsgálati kérelem ügydöntő jelentőséget tulajdonított annak, hogy az adós cégcsoport tagja volt-e.
- [27] A perbeli időszakban a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) ismerte a vállalat csoport fogalmát, az adós elismert vállalatcsoport tagja nem volt és a vállalatcsoport a Gt. értelmében vett tényleges vállalatcsoportként sem működött. Ilyet az alperes sem állított.
- [28] Nincs a jelen jogvita eldöntésére kiható jelentősége azon ténynek, hogy a kölcsönvevő társaság a közvetett tulajdonos személyén keresztül kapcsolódott az adóshoz, ahogy annak sincs, hogy az adós a jogszabály által nem nevesített módon, informálisan csoportként annak vezetőjeként tevékenykedett, így vett részt a gazdasági életben, a pénzügyi intézmények ilyenként kezelték.
- [29] A Cstv. 33/A. §-a e ugyanis nem tesz különbséget, nem ír elő más követelményt a vezető tisztségviselők magatartásával összefüggésben annak függvényében, hogy az adós formális vagy informálisan működő cégcsoport tagja, vezetője volt.

- [30] Addig, amíg egy gazdasági társaság nincs fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, a vezető tisztségviselőnek a gazdasági társaság érdekeit kell figyelembe vennie, és ha a csoportként való működés, a csoport tagjának nyújtott kölcsön a csoport vezető tagjának érdekeit szolgálja kölcsönt nyújthat. Megváltozik a helyzet a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően. Ilyen helyzetben a társaság vezető tisztségviselője már a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján köteles eljárni. Azz elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúk vallomásának, miszerint, ha az adós nem nyújt kölcsönt, akkor az adós azonnal felszámolás alá kerül, azért nincs jelentősége, mert ez a tény az adós hitelezői szempontjából az adott tényállás mellett nem lett volna sérelmes, hiszen a 30 évre történt kölcsön nyújtás elmaradásával jelentős vagyoni eszközök maradtak volna az adósnál, ami hitelezői igényeik kielégítésére szolgált volna. A kölcsönnyújtás akkor lett volna esetleg a hitelezők érdekében álló, ha az reálisan rövid időn belül az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének megszüntetését eredményezte volna. Ez azonban az adott eljárásban hitelt érdemlően bizonyítást nem nyert, a rendkívül hosszútávra nyújtott, kellően nem biztosított kölcsön ilyenek nem tekinthető, ahogy arra a másodfokú bíróság helyesen rámutatott. Utal a Kúria arra is, hogy az adóst szerződéses kötelezettség nem terhelte a kölcsönök visszafizetéséért, azokért készfizető kezességet nem vállalt.
- [31] Az alperes a felelősség alól kimenteni sem tudta magát. Ehhez az adott ügyben irányadó Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján azt kellett volna bizonyítania, hogy mindent megtett a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében, továbbá az adós közgyűlése intézkedésének kezdeményezése érdekében. Az alperes ezen két együttesen megvalósítandó feltétel teljesítését nem bizonyította. Nem igazolta, hogy a kölcsönökkel reális esély lett volna rövid távon az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete megszüntetésére, illetve hogy a közgyűlés intézkedését kezdeményezte volna.
- [32] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [33] Az alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles a jogi képviselővel eljáró felperes felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni. Az ügyvédi munkadíj ÁFA-t is magában foglaló összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható, ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdés és 4/A. § alapján a kifejtett tevékenységgel arányosan 25.400 Ft-ban határozta meg.
- [34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta.

Budapest, 2017. február 7.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Beszterceyné dr. Benedek Tímea sk. előadó bíró, Dr. Farkas Attila sk. bíró